

Nuoret Lakimiehet ry
Unga Jurister rf

65
v.

1938 - 2003

JOUKKOJULKAISU

Päätoimittaja
Sami Koskinen
Taitto
Olli Kärkkäinen

JULKAISIJA

Nuoret Lakimiehet ry, Unga Jurister rf
c/o Suomen Lakimiesliitto
Uudenmaankatu 4-6 B, 00120 Helsinki

PAINOPAIKKA

Hese-Print, Helsinki

NUORET LAKIMIEHET ry - UNGA JURISTER rf

Perustettu 21.1.1938
Suomen Lakimiesliiton jäsenyhdistys
Jäsenmäärä: n. 1450
Yhdistyksen kotisivut: www.lakimiesliitto.fi/nuoret
Sähköposti: nuoret@lakimiesliitto.fi (jäseneksi ja postituslistalle liittyminen)
Jäsenmaksu EUR 20/vuosi, EUR 70/10 vuotta, Maksetaan tilille Merita 200118-156765
(muista liittää yhteystiedot, henkilötunnus sekä valmistumisvuosi; myös vanhat jäsenet)

HALLITUS 2003

Markus Myhrberg	puheenjohtaja
Jussi Nurmi	varapuheenjohtaja
Janne Nyman	päsihteeri
Sakari Halonen	taloudenhoitaja
Sami Koskinen	päätoimittaja
Kimmo Martikainen	jäsentapahtumat ja jäsenhankinta
Jere Törmänen	jäsentapahtumat ja jäsenhankinta
Viveca Still	jäsenseminaarit, oikeus- ja koulutuspolitiikka
Hanne Juntunen	yrittäjäyhteistyö
Annukka Nurmi	sähköinen tiedotus

Yhteyshenkilöt Helsingin ulkopuolella

Oulu	Timo Karttunen 040 774 6605
Tampere	Heidi Hinkka 040 556 2993
Turku	Salla Suominen 040 706 0734
Rovaniemi	Anna Manner-Raappana 040 575 6618

Eläkettä odotellessa

Sami Koskinen, OTK

Kun oikeushenkilö täyttää kuusikymmentäviisi vuotta, on juhlapuheissa luontevaa veistellä jotain eläkeikään pääsemisestä. No, onnea nyt joka tapauksessa, yhdistyksemme.

Kävimme jouluntienoolla Espanjassa. Appiukko viettelee siellä oikeutettua, alle viisikymppisenä aloitettua eläkeläisuraa. Mies onnistui liike-elämässä, eikä tarvinnut siihen akateemista, saati juristin tutkintoa. Monet eivät tarvitse.

Tietämättä paljonko nettoeuroja keskimääräinen lakimies Andaluciassa käärii, voi varmuudella sanoa, että eurolla saa siellä päin yhteistä Eurooppamme enemmän kuin Pohjolan pidoissa. Ostovoimassa taisteleva kansamme jää tunnetusti latinojen jalkoihin. Lämmitys-, vaatetus- ja ikävänkarkoituskustannukset ovat merkittävästi alhaisemmalla tasolla ja vuonna nollakolme verotuskin kevenee keskimäärin yksitoista prosenttia. Onnea siis myös siellä päin aikaansa vietäville. Yhteisvaluutta tosiaan helpottaa elintasovertailua. Joskaan olo ei helpotu. Tekee mieli eläkkeelle.

Espanjalaiset eläköityvät suomalaisia kypsemällä iällä.

Annoin tosin itselleni kertoa, ettei tilanne ole maissamme aivan yhteismitallinen. Että sikäläinen perhekeskeinen ja vanhempia kunnioittava kulttuuri ei aja ikääntyviä rahjuttamaan samaa tahtia nuorten ja nälkäisten tahdissa, eikä nyt ainakaan sätittävänä. Tiedä häntä sitten, mutta tällaisen näkemyksen saattoi ainakin pintapuolisen tarkkailun nojalla hyvinkin vahvistaa. Pöydän päässä viiniä lipittävää isoisää ei kiusaantuneesti hyssytelty. Jälkikasvu kuunteli, kun ukki murahтели. Ja ipanat istuivat kunnolla ja nätteinä.

Taannoin eräässä juhlapuheessa liikenne- ja viestintäministeri oli vankasti sitä mieltä, että suomalaisen pitäisi olla aktiivisesti mukana työelämässä aina 68. synttäreihinsä. Se kuulosti minusta kammottavalta. On kaiketi selvää, että virikkeellinen toiminta pitää ikäihmisen terävämpänä pitempään, mutta ei sitä armoa ole kaikille suotu. Ihan yleisesti lähellä seitsemäkymmentä käyvä ihminen on hyvin vanha. Vanha, vaikka hyviä vuosia olisi kuinka paljon jäljellä. Tietyillä aloilla iästä ei varmasti ole haittaa, saattaapa lisätä arvovaltaakin. Mutta vanha ihminen on enemmän tai vähemmän väärin sijoittuneen oloinen sellaisessa työyhteisössä, jossa huippuunsa viritetty tehokkuus, tarkka vainu uusille tuulille ja polte jatkuvalle kehittämiselle

ovat alkuehtoja. Varsinkin, jos rooleja ja vastuuta ei ole selkeästi räätälöity tilanteeseen.

Minullakin on iäkkäitä kollegoja. He ovat ammattitaitoisia, tietäviä ja useimmiten mukavia. Täysipäisiä samalla prosentilla kuin nuoremmatkin. Mutta ihan samalla viivalla emme ole, vaikka titteli onkin sama. Ei seniorille sovi elämöidä samalla nuotilla kuin ikäisilleen. Vaikka koeteltua työläiskuntoa riittäisikin, en missään nimessä haluaisi nähdä heitä kuormittumassa yhtä jalkaa itseni kanssa vielä yli 65-vuotiaina. Voisiko kohan sitä perustella vaikka luonnonoikeudella tai reetan näkökyvyllä, että kyllä ihmisen täytyy päästä viimeistään kuusikymppisinä jarruttelemaan ja heti kohta jo sitten täysipäiväiseen lepoon? Kyllähän nämä nykyiset tulevat pääsemäänkin, mutta entäs minä sitten? Heitä virkeämpi en suurella todennäköisyydellä tule heidän iänsään olemaan. Meinaan, että konsultit varmasti löytävät vielä kosolti tehokkuusvajeita.

Tiedekunnat tahkoavat uusia lakimiehiä tiukemmalla tahdilla kuin koskaan aiemmin. On jännittävää nähdä, aiheuttaako odotettu suurten ikäluokkien eläköityminen sellaisen nykikäyksen marssimuodostelmassa, että kaikki uudet tulokkaat mahtuvat suuremmitta suruitta mukaan, ja jääkö sittenkin vielä sellainen

rako, jota pitää ryhtyä paikkaamaan ikääntyvällä kalustolla. Nyt opintojaan suorittavat varmaankin haluaisivat enemmänkin varmistaa, että majatalossa on varmasti sijaa, eikä niin, että tallinkin seinät jo pullistelevat. Uusista oikeustieteen kandidaateista 43 % valmistuu työttömäksi. Sen, että saman aikaisesti puhutaan jo työssäolevien työvuosien lisäämisestä, on tunnettava irvokkaalta.

Minusta pitäisi olla päivän selvää ja kristallinkirkasta, että jos suorittaa yliopistossa oikeustieteellisen loppututkimuksen kahlaamalla ne lukuinnoitukseltaan sängen vaihtelevat oppikirjat, kärvistelee opintotuella, painaa hommia minimipalkalla siinä ohessa, kipaisee ulkomailla

vaihdossa ja keekoilee työhaastatteluissa, pitäisi saada ilman suurempia komplikaatioita mukava työ ja kunnolla rahaa. Toistan, kunnan palkan. Sellaisen, jolla näissä onnettomissa oloissa saa asumisen, ruuan ja rytkyjen lisäksi jotain ylellisyyttä. On posketonta, ei, vaan tuskaisen raivostuttavaa, että vaivan palkaksi ylemmän oikeustieteellisen tutkinnon suorittanutta retuutetaan työllisyyskursseilla, heitellään ala-arvoisesti palkattujen määräaikaisten koiranvirkojen välillä, tai sitten uuvutetaan työllä. Taikka pahimmassa tapauksessa syrjäytetään oikein olan takaa tarjoamalla eioota kuukausitolkulla ennenkuin pääsee auskultoi- maan Kerimäen katottomaan kivikirkkoon. Samaan aikaan

puuhataan tuplanopeudella pyöriviä ovia tiedekuntiin, jotta saadaan netottua määrärahoja valmistuvien pääluvun mukaan, pidetään nykyiset työntekijät muumioitumiseen saakka shareholdervalue'ta tuottamassa ja havitellaan OTK-tutkintoja joka niemen, notkon ja saareلمان kyläkouluun.

Ei. Ei sen näin pidä olla. Sitä varten pitää olla edunvalvontaa, sellaista, joka ensisijaisesti ottaa huomioon vain yhden intressiryhmän, meidän, etumme. Ja saa jotain aikaan. Sellainen voi parhaimmillaan olla nuorten lakimiesten yhdistys, eikä siinä ikiä kysellä. □

Sisältö:

<i>Sami Koskinen</i> : Pääkirjoitus: Eläketä odotellessa.....	3
<i>Johannes Koskinen</i> : Oikeusvaltion kehittäjille!.....	5
<i>Kirsti Rissanen</i> : Nuoret lakimiehet tuomioistuinlaitoksessa.....	6
<i>Heikki Halila</i> : Lakimiesliiton tervehdys 65-vuotiaalle yhdistykselle.....	8
<i>Matti Vuoria</i> : Maailma muuttuu - muuttuvatko juristit?.....	9
<i>Jorma Tilander</i> : Nuoret eivät ukkoudu.....	10
<i>Markus Myhrberg</i> : Puheenjohtajalta.....	11
<i>Tuomas Pöysti</i> : Suomi tarvitsee osaamista, tuottavuutta ja hyvää koulutuspolitiikkaa.....	12
<i>Viveca Still</i> : Potkua liiton oikeuspolitiikkaan - Oikeuspolitiikka edunvalvonnan ja koulutuspolitiikan tukipilarina.....	18

Oikeusministerin tervehdys

Oikeusvaltion kehittäjille!

*Johannes Koskinen
Oikeusministeri*

Oikeusministeriö julkaisi viime vuoden joulukuussa ensimmäistä kertaa erillisen strategia-asiakirjan, oikeuspolitiikan strategian. Strategia sekä linjaa keskeiset oikeuspolitiikan tavoitteet lähivuosiksi että sisältää kattavan kuvauksen oikeusministeriön toimintakentän nykytilasta ja tulevaisuuden haasteista.

Asetimme tavoitteeksemme *avoimen, aktiivisen ja turvallisen yhteiskunnan, jossa ihmiset voivat luottaa oikeuksiensa toteutumiseen.* Oikeuspolitiikan alalla keskeisiä kehittämiskohteita ovat oikeusturvan saatavuus, rikosten torjunta ja uusintarikollisuuden vähentäminen sekä rikoksen uhrin aseman parantaminen. Kansalaisten keskeisiä oikeus-suhteita säätelevän lainsäädännön ajantasaisuudesta on jatkosakin kannettava huolta.

Oikeuspolitiikan tavoitteet heijastuvat myös lakimiesammatteihin. Nuoret vastavalmistuneet ja uransa alkuvaiheessa olevat juristit kantavat keskeisen vastuun suomalaisen oikeusvaltiokehityksen tulevaisuudesta.

Oikeudellistuvassa yhteiskunnassa lakimieskunnalla on keskeinen vastuu oikeudellisen asiantuntemuksen, lainsäädännön ja lainkäyttöraatkaisujen laadusta. Tavoitteena tulee olla selkeämpi ja parempi sekä vattommammin saatavilla oleva lainsäädäntö. Normitulvaa on pystyttävä patoamaan. Vastavasti on kiinnitettävä huomiota hallinto- ja tuomioistuinpäätösten laatuun.

Tietotekniikan ja tietoverkkojen hyödyntäminen nousee entistä keskeisemmäksi lainsäädännön saatavuuden, viranomaisasioinnin ja tuomioistuinten toiminnan kannalta. Alkaena vuosikymmenenä tietoyhteiskuntakehitys tulee vaikuttamaan koko oikeusjärjestyksemme lävistävänä ja oikeusalojen rajoja rikkovanakin kehitystrendinä. Oikeusvaltion on pysyttävä ajan tasalla myös arjen toimissa.

Suomen tulee olla nykyistä aktiivisempi toimija myös oikeuspolitiikan saralla Euroopan unionissa ja globalisoituvassa maailmassa. Sekä konventissa käynnissä oleva EU:n uudistaminen että unionin laajentuminen vauhdittavat eurooppalaiseen oikeusvaltion yhteistä rakennustyötä. Suomen tavoitteena on käytännönläheinen

oikeusalan yhteistyö sekä selkeyden ja hyvän hallinnon korostaminen unionin toiminnassa sekä perusoikeussuojan vahvistaminen.

Onnitteluni Nuoret lakimiehet ry:lle merkkipäivän johdosta sekä menestystä niin yhdistykselle kuin kaikille nuorille lakimiehille myös tulevaisuudessa oikeuden asialla.

Nuoret lakimiehet tuomioistuinlaitoksessa

*Kirsti Rissanen
Kansliapäällikkö*

Auskultointi ja varatuomarin arvo ovat perinteisesti kuuluneet lakimiesuraan. Vuoden 1993 alioikeusuudistuksen yhteydessä uudistettiin myös auskultointia koskevat säännökset. Lähtökohta oli, että tuomioistuinharjoittelu on käytännön harjoittelun muodossa tapahtuvaa täydennyskoulutusta, joka suoritetaan tekemällä työtä kärjäoikeudessa. Laamanni huolehtii siitä, että harjoittelu tapahtuu koulutuksellisesti tarkoituksenmukaisesti ja kehittävästi. Uudistuksen myötä harjoittelijan työn painopiste toisaalta siirtyi lainkäyttötehtävistä kansliatehtäviin. Vuosittain tuomioistuinharjoittelun suorittaa noin 210 oikeustieteen kandidaattia. Näin lakimiehet pääsevät perehtymään tuomioistuimen toimintaan.

Seuraavana vaiheena tuomarin uralle haluavat lakimiehet ovat hakeutuneet hovioikeuteen tai hallinto-oikeuteen esittelijän tehtäviin. Usein se on tapahtunut niin, että auskultoinnin suorittaneelle on tarjoutunut mahdollisuus ottaa vastaan esittelijän sijaisuus. Sen jälkeen sijaisuudet ovat seuranneet toisiaan. Hovioikeuksissa ja hallinto-oikeuksissa oli viime vuonna yhteensä

344 esittelijää. Erityistuomioistuimissa esittelijöitä oli yhteensä 35 ja korkeimmissa oikeuksissa 70. Viimeksi mainituilla on tuomarin status.

Vuonna 1998 voimaan tulleen uuden hovioikeusmenettelyn jälkeen suullinen menettely on voimakkaasti lisääntynyt ja pääkäsitteilyä toimitetaan lähes kolmanneksessa kaikista asioista. Uudistus on muuttanut esittelijän asemaa. Hovioikeuksien uudistuksen jälkeisiä työtapoja kehitetään edelleen.

Kärjäoikeuksissa on ollut vuodesta 1995 lähtien kärjäviskaalin virkoja. Ne perustettiin, jotta tuomioistuinuralle aikoville lakimiehille tarjoutuisi mahdollisuus syventää auskultoinnin aikaisia taitojaan. Viime vuonna virkoja oli yhteensä 33 ja sen lisäksi 5 ylimääräistä kärjäviskaalia. Tätä tehtävää ne eivät ole täyttäneet eikä kärjäviskaalin virkaa olekaan pidetty osana tuomarinuraa.

Kun tuomarin virka on avoinna tai virkaan nimitetty estynyt tai vuosilomalla, on virkaan voitu nimittää määrääkainen tuomari. Käytännössä määrääajat ovat olleet lyhyitäkin. Lisäksi 2002 oli kärjäoikeuksissa niiden runsaan työtilanteen vuoksi yli 20 määrääkasta tuomaria. Sijaisuudet ja määrääkaiset tuomarinimitykset ovatkin tuomioistuimissa varsin

yleisiä. Esimerkiksi osassa hovioikeuksia esittelijät joutuvat työskentelemään 5-7 vuotta määräaikaisina ennen viskaaliksi nimittämistä. Kuluvan vuoden määrärahojen niukkuus on valitettavasti johtanut ylimääräisten määrääkaisen virkojen vähentämiseen.

Hovioikeuksissa, hallinto-oikeuksissa ja kärjäoikeuksissa on yhteensä noin 380 esittelijää ja kärjäviskaalia, jotka ovat tuomarinuralla. Käytännössä kokemuksen hankkiminen eri työpaikoista ei useinkaan ole ollut mahdollista. On siten ymmärrettävää, että vuonna 2000 voimaan tullut laki tuomareiden nimittämisestä ja tuomareiden pätevytymisjärjestelmää koskevat ehdotukset, ovat aiheuttaneet epävarmuutta uran kehittymisestä. Tästä syystä tuomarikoulutustoimikunnan työtä jatkaneen tuomarikoulutustyöryhmän

marraskuussa 2002 luovuttamassa mietinnössä ”Tuomariksi pätevytyminen” on ehdotuksen pohjaksi kartoitettu henkilöstön määrään ja kehitykseen vaikuttavia tekijöitä eri tuomioistuimissa ja laadittu niistä selvitys.

Tuomareiden nimitysjärjestelmän uudistamisen tavoitteena oli avata suljetuksi koettua tuomarinuraa siten, että nimitysratkaisuissa otettaisiin tuomioistuinkokemuksen lisäksi huomioon myös muu lakimiestehtävissä hankittu kokemus. Niinkään haluttiin edistää vaihtuvuutta yleisten tuomioistuinten ja hallintotuomioistuinten kesken. Tavoitteena oli luopua liiaksi virkaikään perustuvasta nimityskäytännöstä ja saada tuomareiksi henkilöitä, joilla olisi aikaisempaa monipuolisempi kokemus erilaisista tehtävistä.

Käytännössä tuomioistuinlaitoksen ulkopuolisia henkilöitä koskeva nimityskäytäntö on kuitenkin pysynyt varsin samantyyppisenä kuin se oli ennen uudistusta. Esimerkiksi vuonna 2001 tuomarinvirkaan nimitettiin yhteensä 62 henkilöä, joista vain yksi oli muussa kuin tuomioistuimen palveluksessa. Nimityksen ensimmäiseen vakinaiseen tuomarinvirkaan on viime vuosina saanut yli 40-vuotiaana työskennellyään sitä ennen noin

15-20 vuotta tuomioistuinlaitoksessa.

Tuomareiden pätevytymisjärjestelmän luomisella on kaksi tavoitetta. Uudistuksella pyritään ensinnäkin turvaamaan se, että tuomioistuinlaitoksen palveluksessa on tuomareita, joilla on korkea ammattitaito ja muut hyvältä tuomarilta edellytettävät ominaisuudet. Tarkoitus on, että vaativalle tuomarinuralle valikoituisi lakimieskunnan parhaimmisto. Toinen tavoite on edellytys sille, että ensimmäinen toteutuu. Katse käännetään tuomarin ammatin yleiseen arvostukseen, palkkaukseen ja houkuttelevuuteen. Selkeän koulutusjärjestelmän ja etenemismahdollisuuksien on arvioitu lisäävän kiinnostusta.

Ehdotuksen mukaan tuomarin työtä varten harjoiteltaisiin vähintään kolmessa harjoittelupaikassa, joista kaksi olisi tuomioistuimissa ja yksi muussa oikeudenhoidossa. Työharjoittelu kestäisi kaksi vuotta, mutta se voitaisiin suorittaa myös jaksoissa. Lisäksi koulutukseen kuuluisi yhteensä kuusi kuukautta syventäviä opintokokonaisuuksia. Valinta tuomarikoulutukseen järjestettäisiin yleisesti koko maassa ja koulutukseen valittaville maksettaisiin palkkaa koko koulutusajalta. Koulutuk-

sen jälkeen sen suorittaneet voisivat työskennellä joko oikeuslaitoksessa tai muissa tehtävissä. Oletettavaa on, että koulutuksen käyneillä olisi hyvät mahdollisuudet päästä erilaisiin lakimiestehtäviin. Tuomarin virka pitäisi saada viimeistään, kun henkilö on ollut työelämässä tuomarikoulutuksen lisäksi enintään kymmenen vuotta noin 37-vuotiaana.

Siirtymävaiheen ongelmien arvioidaan poistuvan ajan myötä. Tuomarien eläkkeelle jäämistä koskevan laskelman mukaan kaikki nykyiset esittelijät ja kärjäviskaalit saisivat laskennallisesti tuomarin viran viimeistään 2013. Tuomarikoulutuksen alkaessa on todennäköistä, että koulutukseen hakeutuu pääasiassa nuorimpia esittelijöitä. Vanhemmilla esittelijöillä on kokemuksensa johdosta hyvät mahdollisuudet päästä tuomarinvirkaan ja heille suunniteltaisiin myös koulutettavien kokemuspohjan huomioon ottavaa koulutusta.

Henkilökohtaisesti uskon, että kaikki tuomioistuimessa työskentelevät lakimiehet voivat luottavaisin ja turvallisin mielin jatkaa vaativaa ja antoisaa työtään kehittyvän oikeudenhoidon parissa. □

Asianajotoimisto Susiluoto Oy

Lakimiesliiton tervehdys 65-vuotiaalle yhdistykselle

*Heikki Halila
Suomen Lakimiesliiton
puheenjohtaja*

Suomen Lakimiesliiton puolesta tervehdin kansaneläkeläisen ikään ehtinyttä Nuoret Lakimiehet r.y:tä. Teen tämän erityisen mielelläni muistellen samalla vuosia 1979-1980, jolloin toimin yhdistyksen puheenjohtajana. Seurasin puheenjohtajana nykyisin TT:ssä vaikuttavaa Hannu Rautiaista, ja minun jälkeeni tehtävään tuli Fortumin hallituksen puheenjohtaja Matti Vuoria. Viimeksi mainitun aloitteesta yhdistys ryhtyi aikaan julkaisemaan omaa jäsenlehteään. Kantaviin voimiin kuului jo tuolloin hallituksen jäsenenä yhdistyksen kunniajäseneksi vuonna 1998 kutsuttu Timo Salminen.

Erinomaisesti järjestetty 60-vuotisjuhla on viimeisin Nuorten Lakimiesten tilaisuus, johon olen osallistunut. Tuolloin oli yhdistyksen puheenjohtajana liiton nykyinen toiminnanjohtaja Jorma Tilander. Kummallekin meistä kuuluu nykyisissä tehtävissämme Lakimiesliitossa vastuun kantaminen koko liitosta, mutta uskomme oman järjestötaustamme vaikuttavan siihen, miten suhtaudumme Nuorten Lakimiesten pyrkimyksiin.

Nuoret Lakimiehet on Lakimiesliittoa vanhempi. Se oli vuonna 1944 yksi liiton perustajajärjestöistä. Yhdistys on niin Lakimiesliiton jäsenjärjestöistä kuin lakimiesjärjestöistä yleensäkin iäkkäimpiä ja jäsenmäärältään suurimpia. Korkea jäsenmäärä ja vireä toiminta-aktiiviteetti eivät kuitenkaan ole itsensänselvyyttä, kun otetaan huomioon tämän yhdistyksen toimintaympäristö.

Lakimiesliiton jäsenjärjestöistä erityisesti ammattialakohteisilla edunvalvontajärjestöillä on selkeä tehtäväkenttä ja luontainen potentiaalinen jäsenkunta. Nuorilla Lakimiehillä asetelma ei ole yhtä helppo: nuoret juristit hajaantuvat opiskeluaikojensa jälkeen eri tehtäviin eri paikkakunnille, eikä nuorena juristina olemisen ympärille kehkeydy automaattisesti puoleensavetävää aatetta.

Onkin ollut ymmärrettävää, että Nuoret Lakimiehet on ollut toisinaan enemmän kerho kuin yhdistys ja että jotkin Lakimiesliiton ammatillisista jäsenjärjestöistä ovat aika ajoin nähneet sen kaventavan omia toimintaedellytyksiään. Tämä on kuitenkin taakse jäänyttä aikaa niin lakimiesliittolaisesta näkökulmasta kuin muutenkin. Yhdistys on pitkään tarjonnut toimintakanavan yhdessä toimimisen puitteet sekä entisille opiskelijajärjestöaktiiveille että

muille nuorten juristien yhteisistä asioista kiinnostuneille.

Nuoret Lakimiehet on vaikkei kiinnuttanut paikkansa Lakimiesliiton toiseksi suurimpana jäsenjärjestönä, minkä aseman se saavutti 1980-luvulla Harri Hietalan puheenjohtajakaudella. Yhdistyksellä on selkeä rooli ja profiili liiton toimielimissä. Sillä on ollut liitossa pysyvä hallituspaikka koko sen ajan, jolloin liitolla on ollut nykytyyppinen suppea hallitus.

Ammattikunnan nuoren polven järjestön vahva asema ei ole tavallinen akavalaisessa kentässä. Tämä on syytä muistaa Nuorten Lakimiesten roolia arvioitaessa. Nuoret Lakimiehet r.y:tä vastaava järjestö on selkeimmin olemassa Suomen Lääkäriliitossa, jossa Nuoret Lääkärit r.y. on yksi kolmesta liiton voimaryhmästä.

Nuorten Lakimiesten toiminta saatetaan jakaa sisäiseen ja ulkoiseen. Havaintojeni mukaan jäsenistö on nykyisin aktiivisemmin mukana yhdistyksen omassa toiminnassa kuin omana puheenjohtajakautenani. Hyvä näin. Niin aikaisemmin kuin nykyisinkin antavat myös oma-kohtaisesti osallistumattomat yhdistyksen luottamushenkilöille mandaatin ja velvoitteen toimia yhdistyksen tavoitteiden puolesta Lakimiesliitossa ja muuallakin. Toimintamuodot ovat pysyneet tältä osin ennallaan: vaikuttaminen lakimieskoulutuksen määrään ja sisältöön, lakimiesharjoittelun ja täydennyskoulutuksen kysymykset, nuorten lakimiesten palkkaus, järjestäytymisen edistäminen, yhdistyksen ja liiton

palvelutoiminta sekä osallistuminen liiton toiminnan kehittämiseen. Liiton toiminnan ravis-telu on usein lähtenyt liikkeelle Nuoret Lakimiehet ry:n edustajista.

Tulevaisuus on nuorten myös Lakimiesliitossa. Siksi on juuri nuorten kannalta tärkeää, ettei tulevaisuuden eväitä sananmukaisesti syödä. Liiton varallisuutta ei voida muuttuneessa taloudellisessa tilanteessa kuluttaa toimintatalouteen, vaan taloudenpito on sopeutettava vallitseviin realiteetteihin, pääomatulojen olennaiseen ehtymiseen. Tämä merkitsee myös aikaisemmista jäsenpalveluista tinkimistä. Kun toiminnan perusta ei ole keskeisellä tavalla siinä, että pääomatuloilla rahoi-

tetaan jäsenpalveluja, huomio kiinnittyy entistä enemmän liiton aatteellisiin pyrkimyksiin.

On merkittävä saavutus, että olemme nykyoloissa onnistuneet säilyttämään lakimieskunnan ja sen nuorimman osan luottamuksen ja jopa lisäämään sitä, kun liiton jäsenmäärä kasvaa voimakkaammin kuin lakimieskunnan määrä. Tässä kehityksessä on Nuorilla Lakimiehillä merkittävä roolinsa. Yhdistyksen piirissä on ollut ja on henkilöitä, jotka ovat kiinnostuneita muistakin kuin omista asioistaan. Tämä on myös meidän aikanamme edellytyksenä yhteisten pyrkimysten toteuttamiselle.

□

Maailma muuttuu - muuttuvatko juristit?

Matti Vuoria

Juristin tutkintoa on tavattu pitää paitsi selkeitä ammatillisia vaihtoehtoja tarjoavana myös laaja-alaisena yleistutkintona erilaisiin johtaviin tehtäviin niin yritys-elämässä kuin julkisella sektorillakin. Juristin tutkinto eittämättä muokkaa useimpien suorittajiensa maailmankuvaa, ainakin vakaan rauhan oloissa. Rule of law rules O.K.!

Usko normiohjauksen kaikkivoipaisuuteen saattaa itse

kullakin kuitenkin horjua eri tyyppisten elämäkokemusten – niin yksityisten kuin työhönkin liittyvien – myötä. Omana opiskeluaikanaan stalinistit pyrkivät tyrkkimään sorakuopan suuntaan kun taas näinä aikoina arkitodellisuuden ääri-ilmiöt, sodat, terrorismi ja väkivallanteot osoittavat kuinka vaikeaa edes kansakuntien on sopia edes konfliktien ratkaisujen pelisäännöistä.

Suomen EU-jäsenyyden alkuvuodet ovat selkeästi osoittaneet, että koolla on merkitystä. Ainakin jäsenvaltion koolla. On

selvää ja kiistatonta, että suurten ja pienten jäsenvaltioiden teollisuuksien kilpailuasetelmat eivät ole yhtenäiset. Ainoa lohtu lie-nee, että EU:n ulkopuolella asiat olisivat vielä huonommin.

Ympäröivä maailma ei anna aihetta erityiseen optimisiin. Lähestyvä kevät sen sijaan antaa. Samoin kuin lakimiesten perinteinen kyky juhlia paitsi arvokkaasti myös perusteellisesti.

Esitän parhaan tervehdykseni 65-vuotisjuhlaansa viettävälle Nuorille Lakimiehille.

□

Nuoret eivät ukkoudu

*Jorma Tilander
Suomen Lakimiesliiton
toiminnanjohtaja*

Nuoret Lakimiehet olivat merkittävässä roolissa, kun Suomen Lakimiesliittoa oltiin perustamassa vuonna 1944. Siispä palataan ajassa taaksepäin aina sotien aikaiseen tilanteeseen vuoteen 1943, jolloin Nuoret Lakimiehet oli viisivuotias.

Yhdistyksen tuolloinen puheenjohtaja Erkki Hara sekä yhdistyksen kunniajäsen Teuvo Aura ovat muistelleet Lakimiesliiton perustamiseen johtaneita ajatuksia ja perustamisen tavoitteita. Lakimiesliiton historia 1944 – 1994 -teoksessa he ovat todenneet Nuoret Lakimiehet yhdistyksen olleen mitä suurimmassa määrin etujärjestö.

“Vaikka me ylemmän oikeustutkimuksen suorittaneet olimme käyneet läpi pitkän ja vaivalloisen opiskeluvaiheen, jouduimme tuomiokunnassa harjoitellessamme tekemään palkaton-urakaluontoista työtä ukko-tuomareille. Tähän haettiin parannusta”.

Nuorilla oli tarve saada korjauksia nopeasti, mutta ukko-tuomareilla ei ollut minkäänlaista halua muuttaa voimassa-olevaa järjestelmää. Tästä muo-

dotui selkeä vastakkainasettelu erityisesti tuomioistuinjuristien kanssa.

Tuomariyhdistysten kanssa jouduttiin käymään pitkiä neuvotteluja Lakimiesliiton perustamisesta. Lakimiesliiton perustamista vastustettiin siksi, että liitto pyrki aktiiviseen edunvalvontaan ja tuomarit vierastivat hieman ammattijärjestö-asennetta.

Palattaessa takaisin vuoteen 2003 huomataan, että Nuoret Lakimiehet haluavat edelleen saada aikaan korjauksia - ja nopeasti. Nuoren polven lakimiesten ongelmatkin ovat pitkälti samantyyppisiä kuin 60 vuotta sitten.

Nuoret Lakimiehet ry:n suorittama edunvalvontatyö ja halu saada aikaan muutoksia on kantanut hedelmää ja ollut vaikuttamassa muidenkin lakimiesyhdistysten toimintaan ja ajatusten kehittymiseen, jopa muuttamiseen.

Edunvalvonnallisesti Nuoret Lakimiehet eroavat huomattavasti muista Lakimiesliiton jäsenjärjestöistä. Samoin kuin järjestön tavoitteet ja tarpeet Liiton toimintaa ajateltaessa. Nuoret Lakimiehet ry:tä ei voida pitää minkään yksittäisen ryhmän edustajana ja puolesta-puhujana, vaan järjestö toimii kaikkien nuorten juristien asioi-

den edistämiseksi eräänlaisena sekajärjestönä. Jäsenkunta toimii monella eri sektorilla ja yksittäisen jäsenen työtehtävät ja toimenkuvat saattavat erityisesti uran alkuvaiheessa vaihdella monta kertaa ja tiuhaan. Siksi on erityisen tärkeää, että Nuoret Lakimiehet ajavat Lakimiesliitossa pitkänaikavälin suunnittelua ja tavoitteita.

Aina on tarvetta nuorille ”vihaisille” lakimiehille, jotka ovat aktiivisia, uskaltavat puuttua epäkohtiin ja ovat tarpeeksi rohkeita ryhtyäkseen muuttamaan kangistuneita tapoja ja järjestelmiä.

Suomen Lakimiesliitto – Finlands Juristförbund ry:n puolesta esitän onnentoivotukset 65 vuotta täyttävälle järjestölle.

□

Puheenjohtajalta

*Markus Myhrberg
hallituksen puheenjohtaja*

Vuosi 2003 käynnistyy Nuorten Lakimiesten kannalta juhlavasti. Yhdistys täyttää 65 vuotta ja juhlavuotta kunnioidaan muun muassa vuosijuhlilla, entistä aktiivisemmalla toiminnalla ja tällä jäsenlehden juhlanumerolla. Lehteen on kirjoittanut artikkeleita ja tervehdyksiä moni entinen ja nykyinen Nuori Lakimies. Itselläni alkaa toinen vuosi tämän palstan pitäjänä ja yhdistyksen toiminnan kehittäjänä.

Yhdistyksellämme on haastava tehtävä edustaa laajaa ja heterogeenista jäsenkuntaa edunvalvonnallisesti. Jäsenkunta koostuu eri sektoreilla työskentelevistä nuorista lakimiehistä, joiden tilanne työmarkkinoilla saattaa muuttua nopeastikin. Uran alkuvaiheessa tehtävät saattavat vaihdella suuresti, työnkuva muuttua nopeasti ja väliin mahtuu auskultointia tai opiskelua. Onneksi Nuorten hallituksen kokoonpano heijastelee kiitettävästi jäsenkunnan rakennetta ja auttaa toimimaan laajalaisesti.

Nuoret Lakimiehet vaikuttaa edelleen voimakkaasti Lakimiesliiton toiminnassa, kuten on vaikuttanut aina liiton perustamisesta saakka. Yhdistyksellä on kiitettävä edustus eri valio-kunnissa ja työryhmissä. Pa-

remminikin voisi olla – erityisesti julkisen sektorin edustuksessa. Tällä osa-alueella nuorten lakimiesten etujen valvominen on osoittautunut hankalaksi. Samat ongelmat näyttävät olleen koko yhdistyksen historian ajan esillä; auskultointi ja hallinnon alemmat virkamiehet. Tämä ei tarkoita, etteikö yksityiselläkin puolella olisi keskusteltavaa. Monipuolinen keskusteleva ilmapiiri onkin ollut olennaista Nuorten toiminnassa sekä Lakimiesliiton piirissä että muissa yhteyksissä.

Jälleen kerran on edessä Lakimiesliiton vaalivuosi. Toivotaan, että mahdollisimman moni Nuori Lakimies palauttaa vaalikuponkinsa ja äänestää ehdokkaitamme. Yhdistys on kuitenkin Lakimiesliiton toiseksi suurin jäsenyhdistys, jonka tulisi näkyä edelleen liiton toiminnassa valvomassa vastavalmistuneiden ja uraansa aloittavien lakimiesten asioita.

Edunvalvontapuolen rinnalla – sääntöjenkin mukaan – on yhdistyksen toiminnan tarkoituksiksi todettu toimiminen nuoria lakimiehiä yhdistävänä järjestönä ja keskustelufoorumina. Tätä puolta toiminnassa edustavat erilaiset jäsentapahtumat kuukausikaljoista vakavampiin seminaareihin. Tarkoituksena on luoda nuorille lakimiehille mahdollisuuksia tavata toisiaan ja vaihtaa mielipiteitä erihenkisissä tilaisuuksissa. Kevätpurjehdus, pikkujoulet, Tahkon matka ja Nuuksion syyspäi-

vä ovat muodostuneet jo klassikoiksi. Viime vuosien aikana on järjestetty lisäksi erilaisia seminaareja, koulutuksia ja yritysvierailuja. Tarkoituksena on, että toimintamme olisi niin monipuolista, että ainakin valtaosalla mittavasta jäsenkunnastamme löytyisi kiinnostuksen kohteita. Tämä on tietysti haastavaa yhdistyksessä, jossa kaikki toimivat työnsä ja muiden toimiensa ohella. Tapahtumat keskittyvät pääasiassa pääkaupunkiseudulle, mutta ainakin aktiivisen kuukausikaljatradition on voitu todeta muodostuneen valtakunnalliseksi. Aktiiviset yhteyshenkilömme ovat järjestäneet muutakin toimintaa eri kaupungeissa. Eriytyiskiitokset tästä toiminnan laajentamisesta.

Lopuksi haluaisin kiittää kaikkia yhdistyksen toimintaan vuosien varrella osallistuneita. Nuoret Lakimiehet jatkaa päätymätöntä taisteluaan epäkohtia ja virikkeettömyyttä vastaan entistä tarmokkaampana ilman eläköitymispelkoja. Kun katselee vanhoja pöytäkirjoja, näkyy monen vaikutusvaltaisen henkilön nimi listoilla. Lieneekö yhdistys toiminut vauhdittajana elämässä vai henkilöt vauhdittamassa yhdistystä? Uusia aktiivisia jäseniä otetaan edelleen ilolla vastaan ja vanhoista koetetaan pitää entistä parempaa huolta. Loistavaa juhlavuotta 2003 kaikille jäsenille ja muillekin yhdistyksen toimintaan osallistuneille !

□

Suomi tarvitsee osaamista, tuottavuutta ja hyvää koulutuspolitiikkaa

Tuomas Pöysti, OTT

Menestys yhteiskunnassa, taloudessa ja oikeudellisessa elämässä perustuvat yhä enemmän informaatioon, tietoon ja osaamiseen. Tuottavuuden lisääminen on Suomessa erityisen ajankohtainen taloudellinen ja toiminnallinen haaste. Oikeus ei ole paremman osaamisen ja tuottavuuden vaateiden ulkopuolella. Oikeudellisten toimintojen tuottavuus liittyy kustannusten hallinnan ohella oikeuden saatavuuteen, vaikuttavuuteen ja tehokkuuteen, jotka ovat kaikki nykyaikaisen, eurooppalaisen ja perusoikeusvelvoitteisen oikeusvaltion perustavanlaatuisia ominaisuuksia. Osaamisen ylläpitämisen ja kehittämisen, tuottavuuden nostamisen sekä yleensä hyvinvointivaltion turvaamisen ja työllisyyden nostamisen tarpeet nostavat koulutuspolitiikan ja henkisten voimavarojen hallinnan (human resources development) yhdeksi koko Suomen kriittiseksi menestystekijäksi.

1. Talouden haasteet ja koulutuspolitiikka 2000 -luvulla

Suomen taloudellista tilannetta luonnehtii vuoden 2003

alussa parhaiten epävarmuus ja haasteellisuus. 1990 -luvun loppupuolen ja 2000 -luvun alun pitkään jatkuneen korkean taloudellisen kasvun ja hyvinvoinnin lisääntymisen jälkeen talouden kasvuvauhti on hiipunut. Kansainvälistä taloutta ja yksittäisten toimijoiden odotuksia luonnehtii epävarmuus tulevaisuudesta. Korkean teknologian aloilla ja rahoitusalaalla näkymät ovat olleet välillä synkeätkin ja monet yritykset ovat vähentäneet työntekijöitään. Se näkyy myös käytännön viranhakutilanteissa selvästi voimistuneena kiinnostuksena julkisen sektorin tehtäviin. Talouden tulevaisuuden osalta odotetaan käännettä parempaan, mutta epävarmuus siitä on suurta, mikä johtaa talouden toimijat varovaisuuteen ja muun muassa lykkää yritysten investointeja.

Haasteellisuus liittyy erityisesti taloudellisen menestyksen ja hyvinvoinnin perustan pitämiseen kunnossa. Menneiden vuosien menestys näyttää muokanneen asenneilmapiiriä sellaiseksi, että menestyksen ja hyvinvoinnin perustekijät ovat saattaneet unohtua. Ajankohtainen kysymys onkin, kestämmekö me suomalaiset hyviä vuosia. Ilma-
piiri ja monet merkit valitettavasti näyttäisivät, että emme taida kestää. Taloudellisen ja yhteiskunnallisen menestyksen perustekijöihin on sen vuoksi aiheellista nyt paneutua.

Informaatio ja sen käyttö sekä tieto ja osaaminen samoin kuin niille rakentuvat innovaatiot ovat yhä laajemmalti menestyksen tekijät talouselämässä ja yleisemminkin yhteiskunnassa. Taloudellinen kasvu ja hyvinvointi perustuvat lisääntyvässä määrin tietoon ja kykyyn innovoida tiedon pohjalta. Tuottavuus syntyy tiedosta ja taidosta sekä niihin perustuvista uusista oivalluksista. Nämä havainnot ovat tulleet selkeästi osoitetuiksi niin taloustieteellisessä tutkimuksessa – sikäli kuin taloustiede ylipäänsä voi tuottaa totuuksia - kuin eri maiden, yritysten ja muiden organisaatioiden käytännön kokemuksista.

Ensimmäinen suurista haasteistamme liittyykin siihen, miten saamme edelleen ylläpidettyä ja uusinnettua osaamisperustaamme. Toinen suurista haasteistamme koskee tuotta-

vuoden lisäämistä, mikä on yleisemminkin koko Euroopan unionin ja euroalueen talouden haasteena. Euroopan unioni ei ole vielä se maailman johtavin ja dynaamisin korkea osaamisen talousalue. Tuottavuus ja työllisyys ovat euroalueella selvästi heikommalla kuin Yhdysvalloissa. Kolmas suurista haasteistamme koskee kansainvälistymistä ja neljäs kestävän talouden ylläpitämistä hyvinvointivaltion perustana. Kansainvälistyminen tunkeutuu yhä syvemmästi yhteiskunnan rakenteisiin ja edellyttää usein totutusta poikkeavia ratkaisua. Kansainvälistyminen alkaa näkyä myös yhä enemmän ulkomaalaisperäisen väestön lisääntymisenä. Kestävä talous on taloutta, jossa emme omalla kulutuksellamme ja ratkaisullamme rajoita tulevien vuosien ja erityisesti tulevien sukupolvien valinnan mahdollisuuksia. Sellaisen talouden ylläpitäminen on eettinen velvollisuutemme. Nykyinen julkisten menojen taso ei ole kestävä. Kestävään talouteen vaaditaan siten osaamiseen perustuvaa talouskasvua ja tuottavuuden paranemista kaikilla sektoreilla.

Suomen viime vuosien taloudellinen kasvu ja menestys perustuivat pitkälti korkeaan osaamiseen ja sille perustuvaan korkeaan tuottavuuteen erityisesti IT –alalla ja yleensäkin korkean teknologian tuotteissa. Meillä oli käytettävissä suhteellisen halvalla laaja reservi alan huippuluokan osaajia ja osaamista. Olemme korkean osaamisen halpatuotantomaa. Osaamisvaranto ei säily itsestään. Nykyisillä menestysaloilla, joissa oli olennaisesti kyse uutuustuotteista ja uusista markkinoista, kil-

pailu kiristyy kun aikaisemmat innovaatiot arkipäiväistyvät halvalla tehtäviksi massatuotteiksi. Tarvitaan uusia innovaatioita ja niiden edellyttämää osaamisopijaa. Osaamisen ja tuottavuuden optimaalinen kehittäminen riippuvat myös lainsäädännöstä. Lainsäädännössä on rakenteita, jotka uusissa oloissa saattavat estää innovaatioiden kehittymistä ja yritystoimintaa. Sellaisia pitäisi tietoisesti ja järjestelmällisesti arvioida ja purkaa. Esimerkiksi tekijänoikeuslainsäädännön kielteisiä vaikutuksia IT –alalla olisi tarpeen tarkastella.

Suomen menestys matalan tuottavuuden aloilla ja erityisesti palvelualoilla on muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta heikompaa. Palvelualojen toiminnan volyymi on Suomessa selvästi pienempi kuin useissa länsimaissa. Tällöin hukataan paljon mahdollisuuksia työpaikkoihin ja heikennetään työtaakan alle uupuvien ihmisten elämänlaatua. Suomen teollisuuden ja varsinkin korkean teknologian alan kärkiyritysten tuottavuus on kansainvälisesti huippuluokkaa mutta samalla palvelusektorilla ollaan yleisesti ottaen selvästi jäljessä tuottavuudessa muista länsimaista ja erityisesti Yhdysvalloista. Heikompi tuottavuus johtuu useista eri seikoista, mutta yksi niistä on tietotekniikan hyödyntäminen. Palvelusektorilla on edelleen huomattavaa parantamisen varaa ja mahdollisuuksia. Palvelusektorilla on myös parhaimmat mahdollisuudet luoda uusia työpaikkoja ja siten parantaa työllisyyttä.

Laaja julkinen sektorimme on myös erityinen haaste kansan-

taloudelle. Julkisen sektorin tuottavuudessa on merkittäviä vaihteluita eri sektoreiden ja yksiköiden kesken, joten sieltä olisi saatavissa merkittäviäkin tuottavuushyötyjä. Niiden toteuttaminen on jokseenkin välttämätöntä, jotta hyvinvointivaltion perusteisiin kuuluvasta kestävästä taloudesta voitaisiin pitää huolta. Nykyisellä toimintatavalla jatkaminen puolestaan johtaa jo kymmenen vuoden perspektiivillä kestävämmään tulokseen. Viime vuosina valtion verotulot ovat olleet huippuluokkaa. Tuloilla on voitu lyhentää kertynyttä valtionvelkaa. Samalla korkomenot ovat alentuneet mutta tämä etu on sulanut kasvaneisiin menoihin.

Tuottavuuden nostamisessa merkittävä keino on osaamisen parantaminen ja sen hyödyntämisen tehostaminen. Talous ja julkinen sektori tarvitsevat osaajia ja tekijöitä. Niistä uhkaa tulla lähitulevaisuudessa myös pulaa. Varautuminen kansainväliseen ja kotimaiseen kilpailuun osaavasta työvoimasta on jo tämän hetken haaste ja keskeinen tehtävä. Tuottavuus ei ole sama asia kuin työntekijöiden uuvuttaminen loppuun. Työuupumus syntyy usein huonosta työn organisoinnista ja heikosta teknologian käytöstä. Työssä jaksamisen ja työkyvyn ylläpitäminen ovat kestävän kansantalouden kannalta entistä tärkeämpiä.

Koulutuspolitiikka on avainasemassa siinä, miten näihin erilaisiin haasteisiin voidaan vastata. Koulutuspolitiikassa olisi yhtäältä pystyttävä huolehtimaan tehokkaalla tavalla tarvittavasta koulutuksesta myös matalan tuottavuuden aloille ja

palvelusektorille. Samalla on torjuttava koulutuksellista syrjäytymistä eli koulutuksen jättämistä pelkästään peruskoulun varaan, koska se on yksilön kannalta tie, joka varsin vääjäämättä johtaa työttömyyteen. Ylemmän asteisessa koulutuksessa ja erityisesti yliopistokoulutuksessa olisi perusteltua panostaa entistäkin enemmän korkeaan laatuun ja työmarkkinakelpoisuuteen. Samalla työelämässä olon aikaa on selvästi pidennettävä, mikä tarkoittaa opiskelun selvää tehostamista. Erilaisten välivuosien viettäminen ja useita vuosia kestävä pyrkiminen yliopistoon tutkintoa suorittamaan ovat tulevaisuudessa yhteiskunnan kannalta niin kalliita, ettei sellaiseen ole enää varaa jos hyvinvointivaltiota halutaan pitää kiinni. Oikeustieteellisessäkin tämä tarkoittaa käytännössä valintakoejärjestelmän trimmaamista edelleen siten, että se mittaa valmiutta suoriutua opinnoista eikä kuukausien ja vuosien valmentautumisella hankittua pikkutietoa.

Yliopiston paikka työelämän ja tiedon sykleissä myös osin muuttuu. Tieto on nopea-tempoista. Osaaminen vanhenee nopeasti. Nopeita ovat samoin toimintojen ja talouden rakenne-muutokset. Sen vuoksi yliopistollisen peruskoulutuksen tulee antaa hyvät metodiset ja muut muuntautumismuutokset. Vain muutos on pysyvää. Yliopiston olisi oltava myös läsnä työuran aikana erilaisen jatkuvan, ylimmän tasoisen täydennys- ja erikoistumiskoulutuksen antajina. Muutoin viimeisimpään tutkimukseen perustuvan tiedon ja osaamisen välittämisen tehtävä,

joka on yksi taloudellisen ja yhteiskunnallisen menestyksen perustekijöistä, on joko huonosti hoidettu tai siirtyy yliopistoilta muille toimijoille.

Koulutuspolitiikkaa muovaavat samalla entistä enemmän myös kansainvälistyminen ja kansainvälisten järjestelyiden luomat reunaehdot. Yliopistojen tutkintorakenteen yhtenäistämistä Euroopan unionissa on sovittu Euroopan unionin jäsenvaltioiden kesken niin sanotun Bolognan mallin mukaisesti. Mallin toimeenpanoa valmistellaan parhaillaan Suomessakin opetusministeriön johdolla. Yliopistoissa siirrytään kaksiportaiseen tutkintojärjestelmään, jossa on alempana, kolmi-vuotisena tutkintona kandidaatin tutkinto, josta edetään kahden vuoden lisäopinnoilla ylempänä korkeakoulututkintona olevaan maisterin tutkintoon. Tieteellisenä jatkotutkintona on tohtorin tutkinto.

Koulutuspalvelut, mukaan lukien yliopistokoulutus, avautunevat yhä enemmän kansainväliselle kilpailulle ja maailman kauppajärjestön WTO:n markkinoiden avoimutta koskevien sääntöjen piiriin. Euroopan unionin jäsenvaltioiden kesken puolestaan korostuvat yhdenvertaisuus- ja syrjimättömyysperiaatteet. Muissa unionin jäsenvaltioissa suoritettu, tasoltaan vastaava koulutus tulee rinnastaa aikaisempaakin paremmin vastaavaan suomalaiseseen koulutukseen. Se johtaa osaltaan myös paineisiin tutkimuksen suorittamisen mahdollisuuksien aikaisempaa vahvempaan avautumiseen myös muista maista tuleville opiskelijoille.

Yliopisto-opintojen laadun ja työmarkkinavalmiuksien parantaminen sekä tehokkuuden lisääminen ja kansainvälistyminen pakottavat myös keskustelemaan opintojen rahoitusjärjestelmästä. Nykyinen opintojen ja yliopistojen rahoitusjärjestelmä perustuu hallinnolliseen suunnitteluun ja erilaisen huippuyksikörahoinnin yhteydessä hallinnollisesti järjestettyyn kilpailutukseen. Ohjauksessa tarvitaan nyt suurta viisautta ja reagointikykyä. Asiantuntijanäkökulmasta olisikin perusteltua vakavasti harkita myös radikaalia rahoitusjärjestelmän muuttamista ja lukukausimaksujen käyttöönottoa. Yksinkertaisesti Suomen valtion kustantaisi tutkintoon johtavaan koulutukseen tarvittavan rahamäärän opintotukitililtä, jolla rahoituksella yksilö voisi ostaa haluamansa koulutuksen yliopistolta. Opiskelijalle koulutus olisi tällöin investointi, jonka tulisi tuottaa. Opiskelija osaisi tällöin myös vaatia ja arvostaa hyvää ja tehokasta opetusta ja yliopistoilla olisi voimakas kannustin järjestää sellaista. Asiakasohjautunut yliopisto ja yhdenvertaisten koulutusmahdollisuuksien takaaminen kaikille on mahdollista yhdistää.

2. Osaaminen ja tuottavuus oikeudessa

Nämä kansantalouden yleiset haasteet ja erityisesti puhe tuottavuuden nostamisesta voivat vaikuttaa työpaineen alla puurtavasta perusjuristista kovin kaukaisilta ja hyvin vierailta asioilta. Tuottavuuden haaste koskettaa kuitenkin olennaisesti myös oikeutta. Juristi toimii palveluammattissa. Tuottavuus-

den lisäämisen haaste uuden teknologian avulla koskee myös lakimiehiä. Jokainen juristi joutuukin kysymään, hyödynnäkö työssäni ja toiminnassani tehokkaasti modernia tietotekniikkaa. Suomessa on tuomioistuineläytöksessä tehty uraa uurtavaa työtä modernin tietotekniikan hyödyntämisessä käytännön oikeudenhoidossa. Usein kuitenkin tietotekniikkaa voitaisiin hyödyntää paljon paremmin. Esimerkiksi oikeudellisessa koulutuksessa emme suinkaan ole nykyaikaisen teknologian käytössä maailman huippua.

Perusoikeusvelvoitteissa, eurooppalaisessa oikeusvaltiossa ei riitä, että valtiosääntö noudattaa muodollisesti vallanjakooppia ja että yksilön oikeusaseman perusteista säädetään muodollisesti laissa. Perusoikeusvelvoitteinen oikeusvaltio perustuu perusoikeuksien ottamiseen vakavasti ja tehokkaaseen toteuttamiseen yksittäisissä toiminnoissa ja yhteiskunnan perusrakenteissa. Se korostaa oikeusvarmuuden rinnalla oikeuden saataavuutta ja oikeussuojan käytännön tehokkuutta. Oikeus on arvokasta ja arvostettua ja siihen luotetaan osaksi juuri siksi, että oikeus tarjoaa yksilölle ja yhteisölle tehokasta suojaa.

Tuottavuus liittyy merkittäväällä tavalla oikeuden käytännön saatavuuden ja tehokkuuden toteuttamiseen. Monet nykyisistä oikeuden ongelmakohtista ovat ainakin osaksi ratkaistavissa paremmalla osaamisella ja toiminnan järjestelyllä sekä niihin perustuvalla oikeudellisten toimintojen tuottavuuden parantamisella. Kansalaisten näkökulmasta merkittäviä oikeudellisia on-

gelmallisia kohtia ovat muun muassa oikeudenkäyntien epävarmuus ja kuluriski sekä oikeudenkäyntien kalleus ja massarikosten tutkinnan, syyttämisen ja tuomitsemisen ruuhkautuminen. Ongelmallisia kohtia on myös eräiden rikostyyppien, kuten arvopaperimarkkinarikosten ja ympäristörikosten tutkinnassa, syyttämisen ja tuomitsemisen.

Oikeudenkäyntikulujen hallinta edellyttää prosessin sääntöjen joustavuutta niin, että kukin asia saa arvoisensa ja sille sopivan prosessin. Käytännössä tarvitaan siten myös joustavien normien käyttämistä, jolloin tuomioistuimille jää enemmän harkintavaltaa. Kääntöpuolelta tästä on eräänlaisen epävarmuuden lisääntyminen. Harkintavaltaa on osattava käyttää ennustettavalla tavalla. Se edellyttää yhä parempaa osaamista prosessin johdossa. Prosessi, jossa tuomari on vetäytynyt lähes täysin materiaalisesta prosessin johdosta, on oikeussuojaa potentiaalisesti tarvitsevan yksilön tai yrityksen oikeussuojan kannalta huono ja johtaa lisäksi vielä oikeuden tehokasta saatavuutta estävään oikeudenhoidon heikkoon tuottavuuteen.

Joustavuuden ja ennustettavuuden sekä laadun ja tehokkuuden hallinta edellyttävät oikeudenhoidon henkilöstöltä aikaisempaa enemmän osaamista. Oikeudenhoito ja lainsäädäntö näiltä osin kaipaavat Suomessa selvästi enemmän myös osaamiseen perustuvia uusia innovaatioita.

Osaamisen haastetta oikeudenhoidossa on ollut tapana

tarkastella vaikeiden ja monimutkaisten ennakkoratkaisujen yhteydessä. Mutta se ei ole osaamisen haasteiden koko kuva. Massajutut ja rutiiniasiat ovat tärkeitä sekä yhteiskunnalle että niiden asianosaisina oleville yksilöille. Juridiikan alan osaamisen haasteiksi tuleeekin, miten yhtäaikaaisesti annetaan tehokkaasti sekä tuottavalla ja laadukkaalla tavalla oikeussuojaa massajutuissa ja samalla osataan hoitaa entistä monimutkaisemat asiat, joihin ei löydy valmista ennakkotapausta. Osaamista kehittävä järjestelmä ja myös palkkauksen kannustiminen tulisi tukea molempien osaamisen lajien kehittymistä.

Massarikosasioissa kansalaisten oikeustajua on jäytännyt esimerkiksi se, ettei syytettyjä saada haastettua oikeuteen. Käytännössä on havaittu, että uudella poliisin ja syyttäjän sekä tuomioistuimen yhteistyöllä näitä pulmia on nykyisenkin lainsäädännön puitteissa voitu vähentää käyttämällä nopeaa haastetta ja varaamalla niiden käsittelylle sopivat istuntopäivät.

Rikostutkinnalle ja syyttämislle näyttäisivät tuottavan pulmia vaikeutensa johdosta arvopaperimarkkinarikokset ja ympäristörikokset. Niitä ei pystytä Suomessa nykyisin riittävän tehokkaasti selvittämään ja saattamaan syytteeseen. Varsinkin arvopaperimarkkinoiden väärinkäytöksissä olisi meilläkin harkittava uusia lähestymistapoja ja EY-oikeudessa tunnetulla tavalla myös hallinnollisten tutkintakeinojen ja sanktioiden nykyistä tehokkaampaa ja laajempaa käyttämistä.

Yhteistä näille sinänsä hyvin erilaisille esimerkeille on innovaatio. Parempi tulos saadaan uusilla ajatuksilla ja paneamalla ne täytäntöön. Samalla oikeuden toimintojen tuottavuus nousee ja oikeuden niukkuus vähenee.

Uudet ajatukset ja innovaatiot syntyvät joskus itsestään. Yleensä niitä varten tarvitaan parempaa ja laadukkaampaa koulutusta sekä sitä tuottavaa raikasta koulutuspoliittista ajattelua ja näkemystä sekä oikeudellisten toimintojen ohjauksessa hyvää henkisten voimavarojen hallintaa ja kehittämistä (human resources development).

3. Muuttuvat tutkintorakenteet ja tuomarikoulutusjärjestelmä

Parhaillaan vireillä olevia koulutuspoliittisina uudistushankkeita ovat muun muassa tuomareiden koulutusjärjestelmän mahdollinen kehittäminen ja muut erikoistumiskoulutuksen järjestelmät sekä Bolognan mallin mukaisen kaksiportaisen tutkintorakennemallin toteuttaminen oikeustieteellisellä alalla.

Kaksitasoinen yliopistotutkintojen järjestelmä koskee myös oikeustiedettä. Opetusministeriön työryhmän hahmottelema täytäntöönpanomalli on parhaillaan tältä osin keskusteltavana. Peruskuvio olisi, että oikeusnotaarin tutkinto olisi kandidaatin tutkintoa vastaava kolmivuotinen alempi korkeakoulututkinto ja oikeustieteen maisterin tutkinto ylempi korkeakoulututkinto, joka vaatisi kahden vuoden lisäopinnot oikeus-

notaarin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Ylempi maisterin tutkinto antaisi erityisesti tieteellisen jatkokoulutuksen valmiudet sekä työelämässä tarvittavat asiantuntijan ja kehittäjän perusvalmiudet. Oikeustieteessä se olisi myös vähimmäisvaatimuksena tuomarin virkaan joltavaan pätevyitysmiskoulutukseen. Erikoistumiskoulutuksen jatkotutkintona voidaan käyttää ja kehittää liseniaatin tutkintoa, jota tosin ei tunneta Bolognan mallin mukaisessa kansainvälisessä järjestelmässä.

Kaksitasoiseen tutkintorakenteeseen siirryttäessä opetusministeriön asettama työryhmä on pitänyt tutkintojen tason vertailtavuuden ja erityisesti kansainvälisen vertailtavuuden takia hyvinkin tarpeellisenä muuttaa oikeustieteen kandidaatin tutkinnon nimike oikeustieteen maisterin tutkinnoksi. Näkemystä on pitänyt hyvin perusteltuna myös Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta tutkintorakennemuutuksesta antamassaan lausunnossa. Samoin Lapin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta on pitänyt nimekemuutosta tarpeellisenä.

Ajatus on herättänyt suoranaista kammaa joidenkin vanhempien juristien mielissä ja niinpä Suomen lakimiesliitto päätyi toteamaan, ettei muutokselle ole perusteita. Kyse lienee juristin itsetunnon pönkittämisestä. Moni juristi on vakuutanut itselleen olevansa parempi kuin ”kaiken maailma maisterit”. Tällainen tarrautuminen vanhaan ei kuitenkaan vakuuta juristien halukkuudesta päivittää osaamisensa ja koulutuksensa

rakenteet ja tunnukset nykyajan vaatimusten ja toimintaympäristön mukaisiksi. Ylemmän oikeustieteellisen tutkinnon nimen jättäminen kandidaatiksi olisi viesti siitä, että oikeudellisen tutkinnon suorittaneen henkilön koulutuksen taso ja sille perustuva osaaminen vastaa alojen välisessä vertailussa muiden tieteenalojen alempaa tutkintoa. Viesti olisi väärä eikä siihen ole varaa. Kansainvälisesti pitäytyminen kandidaatin nimikkeessä olisi myös sekaannuksia ja hankaluuksia aiheuttava viesti. Se aiheuttaisi vahinkoa erityisesti nuoremmille juristeille.

Kaksitasoinen tutkintorakenne on myös mahdollisuus yhdistää uudella tavalla lakimiehen metodiset ja tiedolliset perusvalmiudet sekä muutosvalmiuden antava yleistutkinto ja työmarkkinoilla tarvittava riittävä erikoistuminen. Uudistus on siten huomattava mahdollisuus parantaa osaamisperustaa, jos se vain käytetään oikein.

Kaksitasoisen tutkintorakenteen ja siinä mahdollisen erikoistumisen sekä ylempään tutkinnon jälkeisen erikoistumiskoulutuksen järjestelmällä pitää pystyä vastaamaan myös avoimen sektorin osaamistarpeisiin. Avoimella sektorilla tarkoitetaan tällöin niitä tehtäviä, joihin ei ylempi oikeustieteellinen tutkinto ole ainoa kelpoisuusehto. Yhä useampi juristi tulee työskentelemään tällaisissa tehtävissä, sillä yksinomaan juristeille varatut perinteiset oikeudenhoidon tehtävät eivät enää jatkossa työllistä lakimieskunnan pääosaa. Kilpailu yksityisellä sektorilla ja julkishallinnossa vaatii osaksi erilaisia valmiuksia kuin mitä on tarjolla

perinteisessä virkatutkintoideologian mukaisessa vanhanaikaisessa yleistutkinnoissa. Samalla kuitenkin rakennemuutokset korostavat yleisten metodisten ja muiden vastaavien muutosvalmiuksien merkitystä osaamisessa, jolloin yliopistollinen peruskoulutus ei voi myöskään jäädä liian suppeaksi ja esimerkiksi vain yhteen oikeudenalaan painottuvaksi erikoiskoulutukseksi.

Oikeusministeriön asettama työryhmä on laatinut ehdotuksen tuomarikoulutusjärjestelmän perustamisesta. Kyseessä olisi lailla säädetty tuomareiden pätevyyskoulutuksen järjestelmä. Tuomarin virkaan pätevydyttäisiin kyseisen, 2,5 – vuotisen koulutuksen suorittamisella tai hankkimalla muussa tehtävässä koulutusta vastaava pätevyys. Tuomarikoulutusjärjestelmä koostuisi teoriaopetuksesta ja 2 vuotta kestävästä työharjoittelusta. Koulutuksen järjestämisestä ja ohjauksesta huolehtisi erityinen tuomarikoulutuslautakunta. Lautakunnan tehtävänä olisi myös huolehtia siitä, että virassa oleville tuomareille järjestetään ammatillista pätevyyttä tukevaa täydennyskoulutusta. Ehdotus on parhailaan arvioitavana lausuntokierroksella ja ehdotukset tulevat päätettäväksi eduskuntavaalien jälkeen muodostettavassa hallituksessa ja uudessa eduskunnassa.

Ehdotuksessa on positiivista se, että koulutukseen kiinnite-

tään järjestelmällistä huomiota. Sen sijaan on arvioitava varsin kriittisesti sitä, olisiko kyseinen järjestelmä tarkoituksenmukainen tuomareiden tehtävissä tarvittavan osaamisen kehittämisen ja oikeudenhoidon henkisten voimavarojen optimaalisen kehittämisen kannalta. Erityisen herkkä kohta on tuomarinuran avoimuus ja koulutuksen sisällön rikkaus ja näkökulmien avaruus. Emme tarvitse mekaaniseen oppimiseen perustuvaa suljettua tuomariyhteisöä. Sen sijaan tarvitsemme avoimen pätevytyksen ja tuomarin virkaan liittyvän erikoistumiskoulutuksen järjestelmän sekä tehokkaan ja tuomioistuinten laadunhallintaan ja laatutyöhön liitetyn ammatillisen jatko- ja täydennyskoulutuksen järjestelmän. Suljettu ja mekaaninen pätevytysojärjestelmä ei pysty tuottamaan niitä edellä oikeudenhoidon tuottavuushaasteissa tarkoitettuja uusia innovaatiota ja laatua, jota nyt Suomen oikeusjärjestelmä tarvitsee.

4. Nuoret lakimiehet ry, Unga jurister rf 65 vuotta

Tiedon ja osaamisen sekä koulutuspolitiikan ja henkisten voimavarojen hallinnan merkitys menestystekijänä ovat epäilemättä haaste myös lakimiesjärjestöille. Ammattikuntajärjestöjen yksi keskeinen tehtävä onkin edistää ammattikunnan osaamista ja kilpailukykyä sekä valvoa, että oikeus laadukkaaseen jatkuvaan koulutukseen toteutuu. Etujärjestötoiminnassa

koulutuspoliittiset seikat nousevat myös aikaisempaa tärkeämmiksi. Työmarkkinajärjestöjen työ- ja virkaehtosopimusneuvotteluissa ratkaistaan nykyisissä asemassa olevien taulukkopalkat ja muita sinänsä merkittäviä kysymyksiä, mutta niissä ei ratkaista koko alan menestyksen kannalta olennaisimpia rakenteellisia kysymyksiä. Koulutuspolitiikkaan vaikuttaminen on tällöin aikaisempaa tärkeämpi osa rakenteellista edunvalvontaa. Siinä järjestöillä on sekä oppimista että suuri vastuu. Koulutuspolitiikkaa ei voida tehdä vain suppeista intresseistä lähtien vaan koko yhteiskunnan parhaaksi. Oikeudellisella alalla koulutuspolitiikkaa on tehtävä perusoikeusveloitteisen oikeusvaltion optimaalisen toteutumisen hyväksi.

Koulutuspolitiikasta on kunniakasta kirjoittaa Nuorten lakimiesten julkaisussa. Nuoret ovat jo pitkään oivaltaneet koulutuspolitiikan merkityksen ja tehneet asiassa paljon työtä. Siinä Nuoret ovat olleet lakimieskentällä yksi selvistä edelläkävijöistä. Sillä tiellä on hyvä jatkaa tulevinakin vuosina. □

Kirjoittaja on hallinto-oikeuden dosentti ja neuvotteleva virkamies (julkisen talousoikeuden sekä hallinto- ja valtiosääntöoikeuden johtava asiantuntija) valtiovarainministeriössä.

Potkua liiton oikeuspolitiikkaan

- Oikeuspolitiikka edunvalvonnan ja koulutuspolitiikan tukipilarina

Viveca Still

Nuoret Lakimiehet ry:llä on ollut oma edustajansa Suomen lakimiesliiton oikeuspoliittisessa valiokunnassa muutaman vuoden ajan. Liiton oikeuspolitiikkaan tarvitaan selkeät linjaukset ja sen tulee tukea liiton edunvalvonta- ja koulutuspoliittista toimintaa. Nämä ovat Nuoret Lakimiehet ry:n tavoitteet oikeuspoliittiselle toiminnalle. Tavoitteiden mukaisesti yhdistys on aktiivisesti ollut mukana uudistamassa lakimiesliiton oikeuspoliittista strategiaa ja vaikuttamassa tulevaan tuomarikoulutusjärjestelmään.

Unga Jurister rf har sedan år 2000 haft en egen representant i det rättspolitiska utskottet inom Finlands juristförbund. Under de år som gått har föreningen aktivt engagerat sig i utformningen av juristförbundets rättspolitik. För att förenhetliga de grundläggande linjedragningarna i juristförbundets rättspolitiska utlåtanden har vi gjort vårt yttersta för att åstadkomma en rättspolitisk strategi. Unga Jurister har också krävt att det rättspolitiska arbetet bör stöda intressebevakningen och utbildningspolitiken, samt att kvalitén på de rättspolitiska utlåtandena förhöjs.

Unga Juristers representant i det rättspolitiska utskottet har haft ansvaret för utarbetandet av juristförbundets utlåtanden speciellt i ärenden som gäller informationssamhället och IT-rätt. Dessa utlåtanden har generellt sett erhållit mycket beröm från de andra medlemmarna i utskottet. Utlåtandena har ansetts visa prov på god sakkunskap samt klara och konstruktiva ställningstaganden.

Försöken att förnya juristförbundets rättspolitiska strategi har varit ett av Unga Juristers mest omfattande engagemang. År 1999 förkastade juristförbundets delegation det förslag till rättspolitisk strategi som då framfördes. Eftersom Unga Jurister tillhörde dem som kritiserade det dåvarande förslaget, åtog vi oss också en aktivare roll vid utarbetandet av en ny strategi. Baserat på en brainstorming-session under det rättspolitiska utskottets seminarium hösten 2000, skrev Unga Jurister en ny rättspolitisk strategi. Strategin behandlades av utskottet i december 2000, men inget beslut kunde fattas, eftersom mötet inte var beslutsfört. Dåvarande ordförande ville inte heller att man skulle ta ställning till saken, eftersom ett ordförandebyte stod förhanden. Behandlingen har sedan dess försvärats av ofta återkommande ordförandebyten

(fyra ordförandebyten inom två år!) samt andra brådskande rättspolitiska angelägenheter. Under år 2003 torde strategin dock slutligen kunna behandlas av utskottet.

Unga Jurister har profilerat sig inom juristförbundets rättspolitiska verksamhet som en aktiv och konstruktiv aktör. Vi strävar efter att förenhetliga juristförbundets rättspolitiska linje och slå vakt om att de rättspolitiska utlåtandena stöder förbundets intressebevakning. Det här har helt konkret fått uttryck i ett aktivt engagemang gällande justitieministeriets planer på upprättandet av ett domarutbildningssystem.

Unga Jurister har varit med och utformat juristförbundets

utlåtande över det första kommittébetänkandet och avgav även ett eget utlåtande i saken. Efter skarp kritik mot planerna på att ersätta auskulteringen med en mycket längre domarutbildning och planerna på en stängd domarbana, tillsatte justitieministeriet en ny arbetsgrupp för vidarebehandling av ärendet.

Unga Jurister har haft sin egen representant i denna arbetsgrupp. Det nya kommittébetänkandet beaktade alla de viktigaste synpunkter som Finlands juristförbund och Unga Jurister framfört. Trots detta fortsatte juristförbundet att förhålla sig mycket kritiskt till domarutbildningen. Unga Jurister har här gått in för en annan linje. Enligt Unga Jurister är det viktigt att vidta åtgärder för att försäkra sig om att vi har en kompetent och

kunnig domarkår även om tio år, då en stor del av domarna går i pension.

Domarbanan är i dagens läge inte lockande. Vem skulle väl frivilligt välja snuttarbete, dålig lön och nästan ingen fortbildning! Unga Jurister har därför stött tanken på att uppätta en 2,5-årig domarutbildning bestående av både praktik och undervisning. Samtidigt borde auskulteringen, den allmänna fortbildningen samt domstolarnas personalpolitik utvecklas. Bland annat borde snuttarbeten undvikas och förhållningen till sammanjämkning av familj och arbete bli mer positivt. Visstidsanställda skall inte få diskrimineras då man i domstolarna beslutar om vem som får gå på fortbildning. Lönen under domarutbildningen bör vara

konkurrenskraftig och domarutbildningen beaktas i lönenivån efter avslutad utbildning. I kommittébetänkandet fanns mycket diffusa ställningstaganden till tjänstevillkoren gällande sådant som rätten till årsemester samt sjuk- och föräldraledigheter. Unga Jurister har påtalat dessa brister och kommer att följa upp hur dessa villkor utformas. Föreningens aktivitet har mottagits väl på justitieministeriet och genom en konstruktiv kritik har vi kunna påverka domarutbildningsplanerna i en riktning som gagnar vår medlemskår. □

Författaren är medlem i Finlands juristförbunds rättspolitiska utskott och styrelsemedlem i Unga Jurister rf.

TYÖNANTA JALIIITTO
A L L I A N S S I

**Tili-, Vero- ja Lakiasiantoimisto
PESONEN OY
onnittelee 65-vuotiasta
Nuoret Lakimiehet ry:tä**

Nuoret Lakimiehet ry:n edustus Suomen Lakimiesliiton toimielimissä 2003

HALLITUS

Markus Myhrberg
varaj. Sakari Halonen

YKSITYSSEKTORIN VALIOKUNTA

Kimmo Martikainen

KOULUTUSPOLIITTINEN VALIOKUNTA

Miina Vuorela

OIKEUSPOLIITTINEN VALIOKUNTA

Viveca Still

JULKISEN SEKTORIN VALIOKUNTA

varajäsen Sami Koskinen

OPISKELIJAVALIOKUNTA

Markus Myhrberg pj.
Janne Nyman vpj.

JÄRJESTÖVALIOKUNTA

Annukka Nurmi

KESKUSLAKKOTOIMIKUNTA

Kimmo Martikainen

LAKIMIESSUUTISTEN**TOIMITUSNEUVOSTO**

Sami Koskinen

HENGELLISEN TYÖN TOIMIKUNTA

Jere Törmänen

TASA-ARVO JAOSTO

Jere Törmänen

STIPENDITOIMIKUNTA

Markus Myhrberg, vpj.

Nuoret Lakimiehet kiittää Teknojuristi- koulutusohjelman yhteistyökumppaneita:

Petteri Järvinen Oy
Ernst & Young
Nexit Ventures
Aatsto Hannes Snellman
Aatsto Castrén & Snellman
Aatsto Roschier Holmberg
Aatsto Fennica
Aatsto Borenius & Kemppinen
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto
Valtiokonttori

Tapahtumakalenteri

19.2.2003 Kuukausikaljat Oulussa

Tule turinoimaan tuttujen ja vähemmän tuttujen kanssa
Bar-Café Tervahoviin alkaen kello 19.00

20.2.2003 Kuukausikaljat Rovaniemellä

Katkaise työviikkosi tapaamalla kolleegojasi
Irish Times -baarissa alkaen klo 18.00.

27.2.2003 Kuukausikaljat Tampereella

Tapaa tuttuja ja tuntemattomia tuopin ääressä
ravintola Fallsissa alkaen kello 20.00

20.3.-23.3.2003

Perinteinen Tahkon hiihtoreissu

Ratkiriemukas laskettelumatka Tahkovuoren
hiihtokeskukseen. Majoitus on 5 hengen mökeissä hotelli
Tahkovuoren ja rinteiden välittömässä läheisyydessä.
Majoituksen hinta 95 euroa per henkilö.

Ohjelmassa on Fondue-ilta perjantaina rinteiden huipulla ja
yhteinen illallinen lauantaina hotelli Tahkovuoren ravintolassa.
Kustannukset eivät sisälly mainittuun 95 euron hintaan.

Tahkolla järjestetään samaan aikaan Finnair Business Ski
-tapahtuma, joten esiintyjälistalla on todella hyvä: torstaina
Frederik, perjantaina Popeda ja lauantaina Suurlähettiläät.

Lisätiedot ja ilmoittautumiset jrnurmi@hotmail.com.
Ole nopea, paikkoja on rajoitetusti!

Asianajotoimisto
Borenius & Kempainen

Onnittelee 65-vuotiasta Nuoret Lakimiehet ry:tä

Yrjönkatu 13 A, 00120 Helsinki, Puh. (09) 615 333, Fax (09) 6153 3499, info@borenius.fi, www.borenius.fi

AtWork on itsenäinen asiantuntijayksikkö osana EURO RSCG –yritysryhmää toteuttaen laaja-alaisia koulutus- ja kehityshankkeita. Kohderyhmiä ovat mm. yritysjohto, markkinointi- ja viestintähenkilöstö, juridiset asiantuntijat sekä projektipäälliköt. AtWorkin yhteistyöverkosto kattaa useita korkeakouluja, asiantuntijaorganisaatioita sekä yritysten asiantuntijoita. Katso lisätietoja www.atwork.fi -sivuilta.

ATWORKIN KOULUTUSTARJONTA

AtWork toteuttaa useita oikeudellisia aiheita käsitteleviä koulutuksia. Esimerkkejä vuoden 2002/2003 ohjelmista edustavat:

- š **Teknojuristi –seminaarisarja;** kymmenen iltapäiväseminaarin sarja ajankohtaisista teknologia-alan oikeudellisista aiheista Nuoret Lakimiehet ry:n jäsenille.
- š **Digitaalinen media ja immateriaalioikeudet;** F.E.C –koulutus oikeustieteellisen tutkinnon omaaville työnhakijoille yhteistyössä IPR University Centerin kanssa.
- š **Yritystoiminnan oikeudelliset haasteet;** Kuuden päivän oikeudellinen koulutus pk-yritysten edustajille yhteistyössä Uudenmaan TE-keskuksen kanssa.

Toteutamme myös yksittäisille yrityksille räätälöityjä ohjelmia. Kysy lisätietoja AtWorkin toiminnasta ja keväällä 2003 käynnistyvistä ohjelmista: **Panu Hakala** panu.hakala@atwork.fi puh. 09 61500 482 tai **Markus Myhrberg**, markus.myhrberg@atwork.fi, puh. 09 61500 495

Onnea

65 vuoden
ikään ehtineelle

**Nuoret Lakimiehet ry,
Unga Jurister rf:lle!**

Yksityisalojen Lakimiehet r.y.

BRANDER & MANNER

ASIANAJOTOIMISTO/ATTORNEYS AT LAW
BRANDER & MANNER OY

**Ammattilainen
Auttaa**

www.brander-manner.fi

Kristiinankatu 3
20100 TURKU

Puh. (02) 511 7000
Faksi (02) 250 3053

Asianajotoimisto Hirvi & Co Oy

Annankatu 29 A, 00100 Helsinki
Puhelin: 565 7955. Fax: 5657 9560.

Sähköposti: hirvi@hirvilex.fi
etunimi.sukunimi@hirvilex.fi

ACE LAW on aitoa lisäarvoa ja käytännön opastusta tarjoava uuden ajan palveleva lakitoimisto. Toimimme kaikilla yhtiö- ja liikejuridiikan osa-alueilla; palvelemme niin aloittelevia start-up yrityksiä kuin kansainvälisiä suuryrityksiäkin.

Korkealaatuinen palvelutarjontamme heijastuu suoraan asiakkaidemme tarpeista sekä sitoutumisestamme heidän tavoitteisiinsa ja menestykseensä.

Onnittelumme nuorekkaalle 65-vuotiaalle!

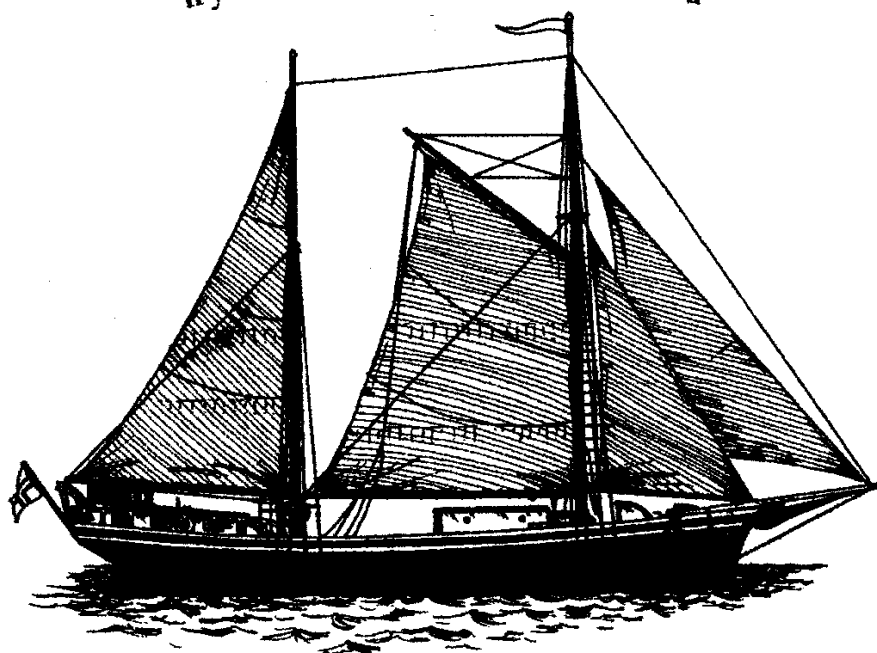
ACE LAW

Erottajankatu 9 A, 00130 Helsinki
tel +358 9 251 4000
fax +358 9 251 40010

Teknologiantie 1, 90570 Oulu
tel +358 8 551 5125
fax +358 8 551 4202

www.ancelaw.fi

SVANHILD
hyväntuulisia meriretkiä

TILAUSPURJEHDUKSIA 10-50 HENGEN RYHMILLE
tel 09-412 3466, 0400-815 552, svanhild@svanhild.com, www.svanhild.com
kotisatama: Halkolaituri, Helsinki

Liikejuridiikkaa selkokielellä

FENNICA

Asianajotoimisto - Advokatbyrå - Attorneys-at-law

Asianajotoimisto Fennica Oy, Erottajankatu 15-17, 00130 Helsinki, Puh (09) 622 6670, Fax (09) 622 6677
www.fennica.fi, contact@fennica.fi

YRITYSPALVELU REIMA NYMAN OY

CASTRÉN & SNELLMAN

1 i ¶ÚÝÇä
¶² ää ©õOÝ i Ý

ö ö ö ÊgOÝä² Êçää

**Pohjola luotettava
yhteistyökumppani
kun vahinko sattuu.**

Lakimiesliiton jäsen, varmista jäsenetusi.
Palvelunumeromme 010 55 88 00.

POHJOLA

Keskity elämään.

CONTANT - YOUR MONEY COUNTS

Palvelut

- Kirjeperintä
- Puhelinperintä
- Trattaperintä
- Oikeudellinen perintä
- Jälkiperintä
- Ulkomaanperintä
- Online-palvelut
- Takaisinottopalvelut
- Lakiasiainpalvelut
- Koulutus

Contant Oy

Contant on Suomen ja Pohjoismaiden suurimpia perimistoimistoja. Contant tarjoaa perintä- ja luotonhallintapalveluja yrityksille, yhteisöille ja julkiselle sektorille.

Tehokkaiden perintäpalveluiden huippulaadun takeena ovat yrityksemme pitkä kokemus, ammattitaitoinen henkilöstö, luotettavat tietojärjestelmät ja oikein mitoitettut resurssit.

Contant on ollut alansa suomalainen edelläkävijä aina perustamisestaan lähtien. Olemme aktiivisesti mukana eri järjestöissä kehittämässä perintäalaa ja luotonhallintapalveluja koskevia kauppatapoja ja lainsäädäntöä.

Thelen Reid & Priest LLP

**Bankruptcy and Restructuring | Business Transactions | Commercial Litigation |
Construction and Government Contracts | Corporate Finance | Employee
Benefits and Executive Compensation | Energy and Utilities | Entertainment
and New Media | Government Affairs | Intellectual Property | Insurance |
Labor and Employment | Project and Asset Finance | Real Estate | Securities | Tax**

Services to Clients Worldwide

**Thelen Reid and Priest LLP is proud to support the Finnish Young Lawyers Association
on the occasion of their 65th Anniversary Banquet.**

Contacts:

Jerome P. Akman 202.508.4154 fax 202.654.1818 jakman@thelenreid.com

Michael Evan Jaffe 202.508.4215 fax 202.654.1828 mjaffe@thelenreid.com

David L. Kelleher 202.508.4106 fax 202.654.1832 dkelleher@thelenreid.com

Melissa Callahan Lesmes 202.508.4285 fax 202.654.1834 mlesmes@thelenreid.com

Carl A. Valenstein 202.508.4195 fax 202.654.1836 cvalenstein@thelenreid.com

Gerald Zingone 202.508.4332 fax 202.654.1841 gzingone@thelenreid.com

Thelen Reid & Priest LLP

Attorneys At Law

**ÄLÄ TUSKAILE
ONGELMIESI KANSSA YKSIN.**

HEITÄ NE ROSKIKSEEN.

ROSCHIER HOLMBERG

WWW.ROSCHIER.COM

Into the night

KASARMIKATU 40 HELSINKI KASERNGATAN 40
PUH. 171 312 FAX 171 620
WWW.KAARLE.COM

RAVINTOLA
KAARLE XII

KASARMIKATU 40 HELSINKI KASERNGATAN 40
PUH. 612 9990 FAX 171 620
www.kaarle.com kaarle@primula.fi

*Parhaimmat onnittelumme
65-vuotiaalle
Nuoret Lakimiehet ry,
Unga Jurister rf:lle!*

